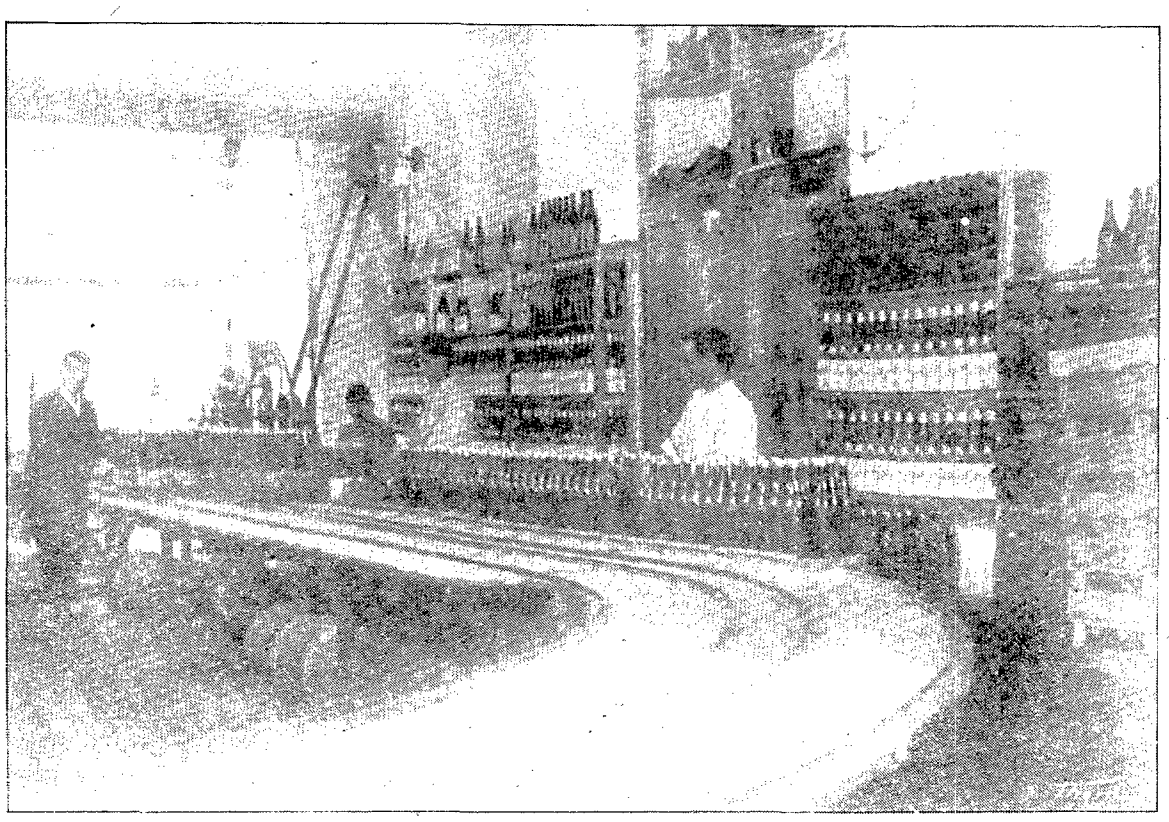
A Caldes de Malavella s'han unit molts esforços per fer possible una exposició sense precedents a Catalunya. Caldes de Malavella, «Manantial» de Catalunya, ha estat organitzada per l'Ajuntament de la vila i ha rebut el suport de Vichy Catalán, les institucions del nostre país i moltes entitats públiques i privades que d'una o altra manera tenen quelcom a veure amb el món de les aigües minerals. L'exposició visitarà posteriorment diverses localitats de Catalunya.

Per fer possible aquesta mostra ha estat necessari recollir molt material que en molts casos no havia estat presentat mai al públic.

L'exposició dedica un bon espai a explicar i mostrar, amb documents de l'època, l'evolució de la indústria de l'embotellament de les aigües de Caldes, els balnearis i tota l'activitat que s'ha generat a redós d'aquests dos puntals de l'economia local.

Planta embotelladora d'aigua a principis de segle. Aquesta es coneixia amb el nom d'Aigua Xala i després passaria a denominar-se Aigua Imperial. (Reproducció de J.M. Oliveras)

A la tardor s'inaugurarà una exposició sobre les aigües de la vila

Caldes de Malavella, «Manantial» de Catalunya

Els romans varen descobrir les propietats de les aigües de Caldes de Malavella. Sembla que varen ser ells primers i ara ens queden les restes de les termes que hi varen instal.lar. L'aigua ha anat brollant durant segles però no va ser fins a la dècada dels anys quaranta del segle passat quan el potencial medicinal de les deus es va començar a aprofitar seriosament. El pioner de l'activitat balneària de Caldes va ser en Francesc Dillet, el qual, l'any 1845, va demanar a l'ajuntament de la vila un permís especial per conduir l'aigua de la font de la Mina fins a casa seva mitjançant un sistema de canonades subterrànies. Abans que el senyor Dillet tingués aquesta idea, l'aigua de les deus es transportava a les cases de la vila a força de braços.

A casa del senyor Dillet s'hi va muntar el que podríem anomenar primer balneari de Caldes. L'establiment era ben casolà —només disposava de quatre o sis banyeres—, però al cap d'uns anys els serveis havien augmentat i aquella petita casa de banys es convertia en el balneari Soler.

La família Prats també va ser dels pioners en la instal.lació d'establiments balnearis. Durant la mateixa dècada aixecà un establiment, Baños Prats, que també disposava de l'aigua termal de la font de la Mina.

Un bon començament

Els establiments termals ja es coneixen en altres indrets de Catalunya quan a Caldes de Malavella es varen començar a instal.lar. Potser per això els visitants no hi varen faltar mai. S'ha pogut constatar que la mitjana anual de concurrents era, durant aquests anys, d'uns 4000.

La nova font de riquesa va anar augmentant a mesura que passaven els anys. Es varen obrir nous establiments encara que tots tenien un cert aire familiar molt allunyat de l'estil que imperava als grans centres balnearis de moda. L'historiador Martínez Quintamilla en el seu llibre **«La Provincia de Gerona. Datos estadísticos»**, ens descriu la situació dels balnearis de Caldes l'any 1865. **«Existen dos establecimientos, pudiéndose albergar en cada cual y con separación, de 30 a 40 personas: el uno tiene 9 pilas y el otro 6. En la villa que solo en el casco reúne a 150 vecinos, pueden alojarse algunas personas en casa de regular comodidad.»**

Arriba el doctor Furest

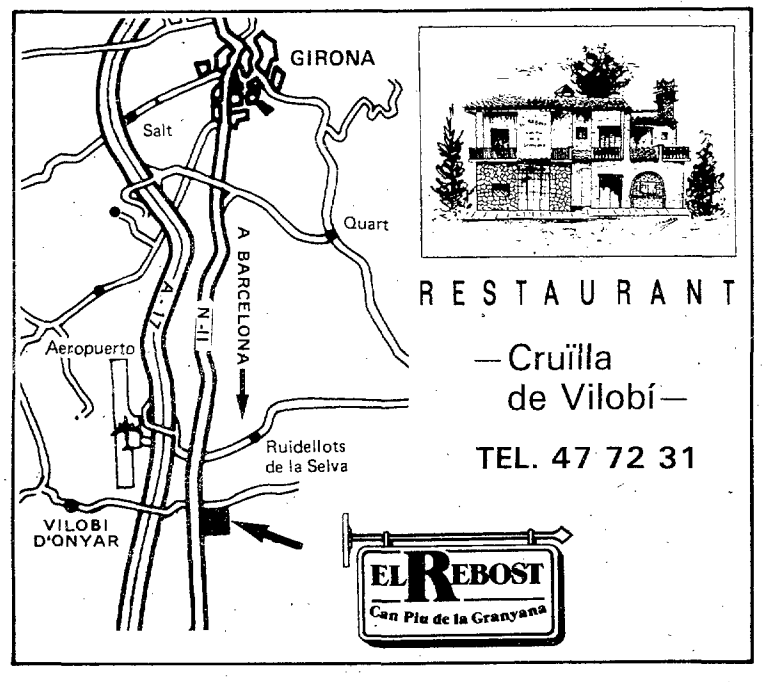
L'empenta definitiva que va transformar l'activitat balneària de Caldes de Malavella la va donar un metge, el doctor Modest Furets i Roca. Aquest metge, que anys després seria nomenat fill adoptiu de la vila, va comprar l'any 1881 els terrenys del Puig de les Ànimes i va fer-hi un edifici destinat a l'explotació industrial de l'aigua mineral. A part d'aquest aprofitament industrial de les deus de la vila, el doctor Furest també tenia el projecte d'edificar un gran balneari amb tot el luxe i les comoditats que es podien trobar als establiments de tot Europa.

Els projectes del doctor Furets no varen trobar en un principi, tot el suport oficial que calia, però, abans que acabés el segle, va aconseguir fer realitat el seu balneari. El va dissenyar l'arquitecte Gaietà Boïgas i Montrabà i va rebre el nom de Vichy Catalan. El nou balneari va servir d'exemple a tots els altres establiments termals de la vila, els quals es varen afanyar a reformar profundament les seves instal.lacions per tal d'oferir uns serveis més complets.

L'aprofitament industrial

Paral.lelament a la transformació que experimentaven els balnearis de la vila, s'inicià també una indústria que persistirà amb èxit fins als nostres dies. Quasi tots els balnearis varen iniciar activitats d'aquest tipus. Per popularitzar el producte es feia esment de les propietats medicinals de les aigües i la possibilitat de seguir el tractament hidromineral que s'oferia als balnearis de Caldes sense necessitat de desplaçar-se. Amb l'aigua embotellada també s'oferia als clients dels centres termals la possibilitat de continuar el tractament un cop acabada la seva estada a la vila.

Els primers a muntar una planta embotelladora varen ser els senyors Dillet i Prat, que també havien estat els primers a muntar balnearis, però molt aviat tots els altres propietaris varen seguir el seu exemple. Les aigües de la deu de Sant Narcís (propietat de la família Pla i Daniel) varen començar a distribuir-se en ampolla l'any 1890. L'aigua San Narciso va passar

RESTAURANT

—Cruïlla de Vilobí—

TEL. 47 72 31

EL REBOST
Can Pla de la Granyana

HOSTAL
Can GELI
Ctra. Nacional, II - Km. 709
Tel. (972) 47 02 75
CALDES DE MALAVELLA

POSI'S AL CALOR DEL FUTUR

INSTAL.LACIONS DE GAS PROPÀ A DOJO PER A HABITATGES, INDÚSTRIES I EDIFICIS D'HABITATGES

Ens fem càrrec de la seva instal.lació

Si vol disposar del millor i més còmode sistema per atendre amb un sol subministrament tots els serveis del seu habitatge o negoci instal.li un dipòsit de gas a dojo. BUTANO, S.A., li cedeix el dipòsit mitjançant una quota de lloguer.
Des d'aquest moment, BUTANO, S.A. s'encarregarà de:

—Subministrar el gas
—Mantenir i verificar les instal.lacions
—Cessió del dipòsit, si no en disposa
—Facturar i cobrar el gas, mensualment o bimensualment.

BUTANO S.A.

SI DESITGEU AMPLIAR AQUESTA INFORMACIÓ DIRIGIU-VOS A:
BUTANO, S.A. **DIVISIÓ D'ATENCIÓ AL CLIENT:**
a Caldes de Malavella (Despoblat) Tels: 47 00 50/47 03 95
o també:
A LES NOSTRES EMPRESES COL.LABORADORES:

R.A.R.S.A.
c/. Joaquim Vayreda, 63 - Principal
Tel. 20 98 28

D.I.T.E.C.S.A.
c/. Juli Garreta, 16 entr. 1
Tel. 21 55 50

Nom
Professió
Direcció
Ciutat
Telèfon
Si desitja rebre la visita d'un tècnic, retalli i enviï aquest cupó a BUTANO, S.A. (Caldes de Malavella).
VISITA GRATUÏTA
SENSE CAP COMPROMÍS

Punt, El, 1987-07-30, p. 26.
Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions de l'Ajuntament de Girona (www.girona.cat/sgdap)